

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 35°
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 281

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2023
ΧΟΡΤΟΘΕΡΤΣ 2023

Σάββατο 8 Ιουλίου

«Οκτώ Χορτοθερί σο Κουμανίτο' μερέαν
αντάμα θα χορεύομε αφκ' ασήν Καστανέαν»

Ήρθε η ώρα να βρεθούμε όλοι μαζί στα υψώματα της Καστανιάς πιστοί στην ποντιακή παράδοση για να διασκεδάσουμε μόνο με ποντιακούς σκοπούς και τραγούδια, επιλέγοντας παραδοσιακούς μουσικοχορευτικούς δρόμους από πλήθος καλλιτεχνών που θα είναι μαζί μας.

Συνέχεια στην 6η σελίδα

ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΑΣ

Από το βιβλίο του Γιώργου Θ. Χειμωνίδη "ΟΙ ΣΑΝΤΑΙΟΙ"

Τα ονόματα των επτά χωριών της Σάντας του Πόντου ή οι ενορίες, κατά τον Δάσκαλο και Λαογράφο Σανταίο στην καταγωγή Στάθη Αθανασιάδη, προήλθαν:

Των Πιστοφάντων:

Αρχικά το χωριό ονομαζόταν Θεοδωράντων και Σιμονάντων, από τα ονόματα των δύο γιών τους οποίους είχε ο πρώτος οικιστής του. Αργότερα επικράτησε το όνομα χωριό των Πιστοφάντων από το επίθετο των περισσότερων κατοίκων του οι οποίοι λέγονταν «Πιστοφίδης».

Συνέχεια στην 5η σελίδα

«Παρακάθ σο χωρίον»

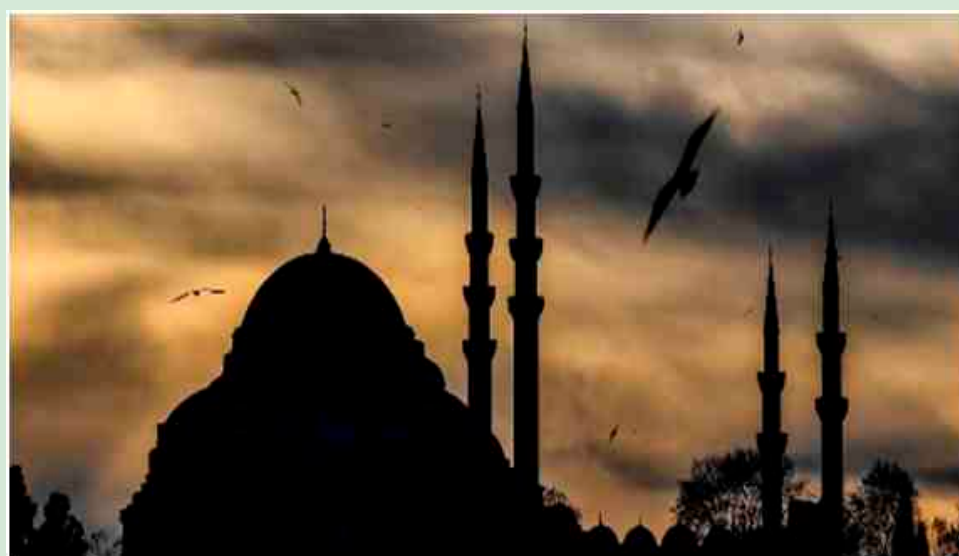
Κοιτάω το ρολόι μου και η ώρα είναι 8 και μισή. Πρέπει να βιαστώ. Σε λίγο θα βρίσκομαι στο αγαπημένο μας μέρος, με τους αγαπημένους φίλους.

Είκοσι μέρες πέρασαν από την τελευταία μας συνάντηση και απ' όσο θυμάμαι μέσα από τη γλυκιά ζάλη, φύγαμε όλοι με καρδιές γεμάτες και ψυχές θρεμμένες. Είκοσι μέρες που κι αυτές ήταν γεμάτες από ήχους και εικόνες που καταγράψαμε με τα μάτια και με τα κινητά τηλέφωνα μας.

Συνέχεια στην 6η σελίδα

Αυτοί είναι οι «σύμμαχοι μας»

Ακούστε τι λέει
το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών
για τη γενοκτονία

«Είναι λυπηρό να βλέπουμε ότι οι ελληνικές αρχές συνεχίζουν τις παράλογες προσπάθειές τους να παραποιήσουν την ιστορία και οι δηλώσεις τους διαστρέφουν πλήρως τα γεγονότα», ανέφερε το υπουργείο σε δήλωσή του στα τέλη Μαΐου μετά τις εκδηλώσεις μνήμης και τιμής του Ελλήνων, για τον άδικο χαμό των προγόνων μας στον ελληνικό Πόντο.

Συνέχεια στην 5η σελίδα

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας

Τηλ.: 2331072060

Βέροια - Τ.Κ. 59132

Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής

+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ε.Α.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ

ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

Λ. Πορφύρα 1

591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ

Κωδικός 1000001

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

7-06-2023

Παρουσίαση του θεατρικού έργου
«Το στραβόξυλον» στη Ραχιά Ημαθίας.ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΙΟΥΛΙΟΥ 2023

8 Ιουλίου

Ετήσιες θερινές μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις
στο Κομνήνιο Βεροίας.

20 Ιουλίου

Παρουσίαση του θεατρικού τμήματος της
λέσχης στην Κιβωτό Γρεβενών με το έργο «Το
Στραβόξυλον»

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΙΣ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ 11 ΗΜΕΡΕΣ

Από 28-07-23 έως 07-08-2023

**ΚΩΝ/ΠΟΛΗ - ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ -
ΚΑΣΤΑΜΟΝΗ-ΣΙΝΩΠΗ-ΜΠΑΦΡΑ-
ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ-ΟΙΝΟΗ-ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΑ-
ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ-ΠΑΝ.ΣΟΥΜΕΛΑ-
ΠΛΑΤΑΝΑ-ΟΥΖΟΥΝΓΚΙΟΛ-ΣΟΥΡΜΕΝΑ-
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ- ΖΑΡΑ- ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ-
ΑΜΑΣΕΙΑ-ΚΩΝ/ΠΟΛΗ**

1η ΗΜΕΡΑ:ΒΕΡΟΙΑ-ΚΩΝ/ΠΟΛΗ (700 χλμ)

Ώρα 05.30 αναχώρηση από την Ελιά. Στάση στη Μουσθένη, πριν την Καβάλα για καφέ και κατόπιν κατεύθυνση για συνοριακό σταθμό Κήπων. Έλεγχος Διαβατηρίων και στη συνέχεια μέσω Μαλγάρων και Ραιδεστού άφιξη το απόγευμα στην Πόλη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, διανυκτέρευση.

2η ΗΜΕΡΑ:ΚΩΝ/ΠΟΛΗ-ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ (400 χλμ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για Σαφράμπολη. Μετά από ενδιάμεσες στάσεις, άφιξη στην Σαφράμπολη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο και στη συνέχεια μια πρώτη γνωριμία με την γραφική κομόπολη η οποία έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος οικισμός. Πολλές από τις παραδοσιακές κατοικίες μετατράπηκαν σε μουσεία. Δείπνο. Διανυκτέρευση.

3η ΗΜΕΡΑ:ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΗ-ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ (490 χλμ)

Μετά το πρόγευμα αναχώρηση για Κασταμονή. Πρόκειται για πόλη της Αρχαίας Παφλαγονίας από την οποία καταγόταν η μεγάλη αυτοκρατορική οικογένεια των Κομνηνών. Επίσκεψη στην Παπαζόγλειο αστική σχολή και στο αρχαιολογικό εθνογραφικό Μουσείο. Στη συνέχεια στάση στη Σινώπη που υπήρξε μια απ τις πρώτες Ελληνικές αποικίες των Μιλησίων στον Πόντο και αποτελεί μια πόλη μνημείο. Επίσκεψη στο ναό της Θεοτόκου, που σήμερα ονομάζεται «Εκκλησία του Παλαιού», στο παλιό Ελληνικό Αρρεναγωγείο και Παρθενονγωγείο. Αφού στη συνέχεια περάσουμε από Μπάφρα, άφιξη αργά το απόγευμα στην Σαμψούντα. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

4η ΗΜΕΡΑ:ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ-ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (330 χλμ)

Ξεκινάμε την περιήγηση στην πόλη και παίρνουμε τον παραλιακό δρόμο που θα μας οδηγήσει στην Μητρόπολη του Πόντου την Τραπεζούντα. Σύντροφος στο ταξίδι μας τα μαύρα νερά του Πόντου και το βαθύ πράσινο που κατεβαίνει από τις πλαγιές των Ποντικών Ορέων, την Οινόη, το Πολεμόνιο, το Ιασώνιο Ακρο όπου πάνω στον αρχαίο βωμό του Δία χρίστηκε πρωτοχριστιανική βασιλική του Αγίου Νικολάου και στη συνέχεια, την Ορντού, τα Κοτύωρα, και τέλος περνώντας από τα Πλάτανα το ασφαλές φυσικό λιμάνι κοντά στην Τραπεζούντα. Άφιξη στην Τραπεζούντα, τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

5η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (50 χλμ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για το ονομαστό μοναστήρι της Ματσούκας, Παναγία Σουμελά. Αφού προσκυνήσουμε την Παναγία όλων των Ποντίων, θα συνεχίσουμε για το χιλιотραγουδισμένο γεφύρι της Τρίχας. Κατόπιν θα αναχωρήσουμε για τα Πλάτανα, όπου θα γευματίσουμε εξ ιδίων. Επίσκεψη στο Σδόουκ Σου, με την περίφημη βίλλα του τραπεζίτη Καπαγιαννίδη, την Αγία Σοφία, το φροντιστήριο και τον Άγιο Ευγένιο. Επιστροφή στην Τραπεζούντα. Δείπνο, διανυκτέρευση.

6η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Πρόγευμα και ημέρα ελεύθερη για να επισκεφθεί ο καθένας τα χωριά των προγόνων του, εξ ιδίων με ταξί ή ντολμούς. Δείπνο, διανυκτέρευση.

7η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ (50 χλμ)

Πρωινό και αναχώρηση για περιήγηση στην πόλη της Τραπεζούντας. Επίσκεψη στην Παναγία Χρυσοκέφαλο. Στα Κομνήνια τείχη, στη Μονή Θεοσκεπάζου, στο φροντιστήριο και στη μέριμνα ποντίων κυριών. Στην συνέχεια θα αναχωρήσουμε για την περιοχή Όφεως ποταμού. Θα επισκεφτούμε την μαγευτικής ομορφιάς λίμνη Ουζουνγκιόλ περνώντας από Τσάϊκαρα και Κατωχώρι καθώς και την Παραλιακή πόλη των Σουρμένων. Επιστροφή στην Τραπεζούντα. Δείπνο, διανυκτέρευση.

8η ΗΜΕΡΑ:ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ-ΖΑΡΑ-ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ (460 χλμ)

Μετά το πρόγευμα αναχώρηση για Σεβάστεια. Κατά τη σημερινή μας διαδρομή η απότομη αλλαγή του τοπίου από τα καταπράσινα βουνά στα απέραντα υψίπεδα. Φτάνουμε στην Αργυρούπολη. Επίσκεψη εξ ιδίων στην παλιά πόλη. Αναχώρηση για τη Ζάρα. Το γνωστό Απές με τα 21

ελληνικά χωριά του. Στάση και αν υπάρχουν ταξιδιώτες που κατάγονται από εκεί θα έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν τα χωριά τους εξ ιδίων. Σε απόσταση 70 χλμ. θα καταλήξουμε στη Σεβάστεια. Εδώ επίσης υπολογίζεται ότι μαρτύρησαν το 320 μ.Χ οι Άγιοι Σαράντα Μάρτυρες. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

9η ΗΜΕΡΑ: ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ-ΤΟΚΑΤΗ-ΑΜΑΣΕΙΑ (225 χλμ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για την πόλη της Τοκάτης. Ελεύθερο χρόνο για μια βόλτα στις παλιές γειτονιές, τη φημισμένη αγορά της που είναι γεμάτη με αντίκες από παλιά αρχοντικά της περιοχής. Συνεχίζουμε για την Αμάσεια. Στην περιοχή της πόλης θα δούμε τον τόπο όπου απαγχονίστηκαν 174 κορυφαίες προσωπικότητες του Ποντιακού Ελληνισμού, τους οποίους καταδίκασαν με συνοπτικές διαδικασίες στα δικαστήρια ανεξαρτησία της Αμάσειας. Ξενάγηση της πόλης. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

10η ΗΜΕΡΑ: ΑΜΑΣΕΙΑ-ΚΩΝ/ΠΟΛΗ (685 χλμ)

Πρόγευμα και αναχώρηση για Κων/πολη. Αφού περάσουμε από την περιοχή της αρχαίας Βιθυνίας περνώντας περιφερειακά από τις πόλεις Μπόλου, Αντάπαζαρ και Νικομήδεια, φτάνουμε στην Κων/πολη. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, διανυκτέρευση.

11η ΗΜΕΡΑ:ΚΩΝ/ΠΟΛΗ-ΜΕΡΖΙΦΟΥΝΤΑ-ΒΕΡΟΙΑ (620 χλμ)

Πρωινό και αναχώρηση για επίσκεψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι το κέντρο του Ορθόδοξου κόσμου, Παναγία Βλαχερνών, Μονή Ζωοδόχου Πηγής, το Μπαλουκλί της Λωζάντρας. Μετά το προσκύνημα και με τις αποσκευές γεμάτες εικόνες και αρώματα, φεύγουμε για την Ελλάδα, περνώντας τα ελληνοτουρκικά σύνορα Κήπων.

Μετά τις απαραίτητες διατυπώσεις φτάνουμε το βράδυ στην πόλη μας.

ΤΙΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ: 800€ τηλ. επικοινωνίας Ευξείνου Λέσχης 2331072060 Κυριακή με Πέμπτη 17.00 έως 20.30. Υπεύθυνος κ. Φωτιάδης Φιλοκτήμων τηλ. 6942701788.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- 1)Μεταφορά-μετακινήσεις με υπερωσμένα λεωφορεία
- 2)Τις 10 διανυκτερεύσεις σε επιλεγμένα ξενοδοχεία 3 και 4 αστέρων.
- 3)Τα 10 προγεύματα και 8 δείπνα.
- 4)Αρχηγό-ξεναγό.
- 5)Ξεναγήσεις, περιηγήσεις που αναφέρονται στο πρόγραμμα.
- 6)Ασφάλεια αστικής ευθύνης.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

Εισόδους μουσείων και αρχαιολογικών χώρων, διασκεδάσεις, ποτά, φιλοδωρήματα και ότι αναφέρεται στο πρόγραμμα ως προαιρετικό.

Όροι συμμετοχής:

Τα άτομα που συμμετέχουν στην εκδρομή αποτελούν ένα γκρουπ και σαν γκρουπ θα συμμετέχουν στο προκαθορισμένο πρόγραμμα. Θα υπάρχει ο υπεύθυνος εκδρομής που θα ενημερώνεται για τυχόν προβλήματα. Για οποιαδήποτε προβλήματα θα ενημερώνεται ο υπεύθυνος της εκδρομής. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν μπορεί να απαιτήσει αλλαγή του προγράμματος εκτός από τον υπεύθυνο εκδρομής που θα συντονίζει τις ενέργειες του γκρουπ και οφείλουν οι συμμετέχοντες να ακολουθούν τις αποφάσεις του αρχηγού αποστολής

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΤΗΣ Ε.Α. ΒΕΡΟΙΑΣΛειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr

pontostv.gr

verianet.gr

inveria.gr

alexandriamou.gr

24oresimathia.gr

pliroforiodotis.gr

laikoyra.gr

faretra.info

veriamou.blogspot.com

βεροιώτης.gr

alexandria-gidas.gr

imathia-live.blogspot.com

blogspotanthemia.com

ammosimathia.blogspot.com

idisi-gr.blogspot.gr

arive.gr

efxinospontos.gr

Οι Άγιοι του Πόντου

Οι Άγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες

Οι Άγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες είναι Άγιοι της Ορθοδοξίας και η μνήμη τους τιμάται στις 9 Μαρτίου. Όλοι ήταν επίλεκτοι στρατιώτες τάγματος του στρατού του Λικίνιου και κατάγονταν από τη Σεβάστεια του Πόντου.

Όταν αυτός εξαπέλυσε διωγμό κατά των χριστιανών, απαιτήθηκε από τους Τεσσαράκοντα να θυσιάσουν στα είδωλα, όμως αυτοί αρνήθηκαν. Άμεση συνέπεια της άρνησής τους ήταν να συλληφθούν από τον Έπαρχο της Σεβάστειας, Αγκικόλα, ο οποίος, αρχικά, προσπάθησε να τους καλοπιάνει με επαίνους, τάζοντάς τους αμοιβές και αξιώματα, σε περίπτωση που θυσίαζαν στα είδωλα και απαρνιόντουσαν την Πίστη τους. Τότε ο Κάνδιδος, ένας από τους στρατιώτες, του απάντησε: «Ευχαριστούμε για τους επαίνους της ανδρείας μας, αλλά ο Χριστός, στον Οποίον πιστεύουμε, διδάσκει ότι στον κάθε άρχοντα πρέπει να προσφέρουμε ό,τι του ανήκει. Και γι' αυτό στον βασιλέα προσφέρουμε τη στρατιωτική υπακοή. Πάλι, όμως, ενώ ακολουθούμε το Ευαγγέλιο, δε ζημιώνουμε το κράτος, παρά μάλλον το ωφελούμε με την υπηρεσία μας. Γιατί, λοιπόν, μας ανακρίνεις για μια πίστη που διαμορφώνει τέτοιους χαρακτήρες και οδηγεί σε τέτοια έργα;».

Ο Αγκικόλας κατάλαβε ότι δεν μπορούσε να τους μεταπείσει. Έτσι, διέταξε να τους βασανίσουν. Τους γύμνωσαν και τους έριξαν μέσα σε παγωμένη λίμνη, προκειμένου να πεθάνουν από το κρύο. Επίσης, διέταξε έναν φρουρό να φυλάει τον τόπο του μαρτυρίου μήπως και διαφύγουν οι Τεσσαράκοντα. Η ώρα περνούσε, αλλά οι μάρτυρες υπέμεναν καρτερικά το φρικτό μαρτύριο. Κι όταν τα σώματά τους άρχισαν να μελανιάζουν από την παγωνιά, ο ένας ενθάρρυνε τον άλλον λέγοντας: «Δριμύς ο χειμών, αλλά γλυκός ο Παράδεισος. Ας υπομείνουμε αυτήν τη νύχτα, και θα κερδίσουμε ολόκληρη την αιωνιότητα.».

Κάποια στιγμή, ένας από τους στρατιώτες δεν άντεξε και βγήκε από τη λίμνη. Όμως, ο ειδωλολάτρης φρουρός, ονόματι Αγλάιος, εντυπωσιασμένος από την καρτερία των υπολοίπων μαρτύρων, και βλέποντας τους φωτεινούς στεφάνους του μαρτυρίου να κατεβαίνουν από τον ουρανό, γδύθηκε και αμέσως έπεσε ο ίδιος μέσα στα παγωμένα νερά της λίμνης, μαρτυρώντας τον Χριστό, και λαμβάνοντας αυτός τον τεσσαρακοστό στέφανο του μαρτυρίου. Το πρωί έβγαλαν τους αγίους από τη λίμνη μισοπεθαμένους, και συνέτριψαν τα σκέλη τους. Τα λείψανά τους βρέθηκαν από πιστούς Χριστιανούς, οι οποίοι στη συνέχεια τα ενταφίασαν με ευλάβεια.

Στον Ευεργετινό αναφέρεται ότι ενώ οι Άγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες βρίσκονταν στο στάδιο της αθλήσεως, έχοντας παραμείνει όλη τη νύχτα μέσα στην παγωμένη λίμνη, και καθώς τους έσερναν στον αιγιαλό για να συντρίψουν τα σκέλη τους, η μητέρα ενός εκ των Μαρτύρων παρέμενε εκεί, πάσχουσα μαζί με αυτούς, και επιβλέποντας το παιδί της που ήταν νεότερο ηλικιακά από όλους τους άλλους, μήπως και λόγω ακριβώς του νεαρού της ηλικίας και της αγάπης για τη ζωή, δειλιάσει και βρεθεί ανάξιο της τιμής και της τάξης των στρατιωτών του Χριστού. Στεκόταν, λοιπόν, εκεί και άπλωνε τα χέρια της προς το παιδί της λέγοντας: «Τέκνο μου γλυκύτατο, υπόμεινε για λίγο ακόμα, και θα καταστείς τέκνο του Ουράνιου Πατέρα. Μη φοβηθείς τις βασάνους. Ιδού, παρίσταται ως

βοηθός σου ο Χριστός. Τίποτα δε θα είναι από εδώ και πέρα πικρό, τίποτα το επίπονο δεν πρόκειται ν' απαντήσεις. Όλα εκείνα παρήλθαν, διότι όλα αυτά τα νίκησες με τη γενναιότητά σου. Χαρά μετά από αυτά, άνεση και ευφροσύνη. Όλα αυτά θα τα γεύεσαι, διότι θα είσαι κοντά στον Χριστό και θα πρεσβεύεις σ' Αυτόν και για μένα, που σε γέννησα.».

Τα λείψανα των Αγίων βρήκε με θεία οπτασία, το έτος 438 μ.Χ., η αυτοκράτειρα Πουλχερία κρυμμένα στον ναό του Αγίου Θύρσου, πίσω από τον άμβωνα, στον τάφο της διακόνισσας Ευσέβειας, μέσα σε δύο αργυρές θήκες, οι οποίες, κατά τη διαθήκη της Ευσέβειας, είχαν εναποτεθεί στον τάφο της στο μέρος της κεφαλής της. Στη συνέχεια, η Πουλχερία οικοδόμησε ναό έξω από τα τείχη των Τρωαδισίων.

Σπουδαία από ιστορική άποψη θεωρείται από νεότερους ερευνητές η Διαθήκη των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, η οποία αποσκοπεί στο να παρεμποδίσει τον διασκορπισμό των ιερών λειψάνων τους μεταξύ των Χριστιανών, πράγμα συνηθισμένο στην Ανατολή κατά τους χρόνους εκείνους.

Κατά τους Παρισινούς Κώδικες, 1575 και 1476, τα ονόματά τους ήταν: Αγγίας, Αγλάιος ο καπικλάριος, Αέτιος, Αθανάσιος, Ακάκιος, Αλέξανδρος, Βιβιανός, Γάιος, Γοργόνιος, Δομετιανός (ή Δομέτιος), Δόμνας, Εκδίκιος (ή Ευδίκιος), Ευνοϊκός, Ευτύχιος (ή Ευτυχής), Ηλιάδης (ή Ηλίας), Ηράκλειος, Ησύχιος, Θεόδουλος, Θεόφιλος, Ιουλιανός, (ή Ελιανός ή Ηλιανός), Ιωάννης, Κάνδιδος (ή Κλαύδιος), Κλαύδιος, Κύριλλος, Κυρίων, Λεόντιος, Λυσίμαχος, Μελίτων, Νικόλαος, Ξάνθιος, (ή Ξανθιάς), Ουαλέριος, Ουάλης, Πρίσκος, Σακεδών (ή Σακερδών), Σεβηριανός, Σισίνιος, Σμάραγδος, Φιλοκτήμων, Φλάβιος και Χουδίων (ορισμένοι Κώδικες αναφέρουν και επιπλέον των τεσσαράκοντα ονόματα, όπως αυτά των Αγίων Αειθάλα, έτερου Γοργονίου κ.λπ.).

Κατά την Ορθόδοξη Παράδοση, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Δοξαστικό του Τυπικού της ημέρας εορτασμού τους, τα ονόματά τους είναι:

«Έν ᾧδαῖς ἁσμάτων εὐφημήσωμεν πιστοί, τοὺς ἀθλοφόρους τεσσαράκοντα Μάρτυρας, καὶ πρὸς αὐτοὺς μελωδικῶς ἐκβοήσωμεν λέγοντες· Χαίρετε ἀθλοφόροι τοῦ Χριστοῦ, Ἡσύχιε, Μελίτων, Ἡράκλειε, Σμάραγδε καὶ Δόμνε, Εὐνοῖκε Οὐάλη καὶ Βιβιανέ, Κλαύδιε καὶ Πρίσκε, Χαίρετε Θεόδουλε Εὐτύχιε καὶ Ἰωάννη, Ξανθία Ἥλιανέ Σισίνιε, Κυρίων Ἀγγία, Αἰτίε καὶ Φλάβιε, Χαίρετε Ακάκιε, Ἐκδίκιε, Λυσίμαχε, Αλέξανδρε, Ἥλία καὶ Καύδιε, Θεόφιλε Δομετιανέ καὶ Θεῖε Γαίε Γοργόνιε, Χαίρετε Εὐτυχές καὶ Ἀθανάσιε, Κύριλλε καὶ Σακεδών, Νικόλαε καὶ Οὐαλέριε, Φιλοκτήμον, Σεβηριανέ, Χουδίων καὶ Ἀγλαίε"»

Άννα Θεοφυλάκτου

Με ιδιαίτερη συγκίνηση μικροί και μεγάλοι φίλοι του ποντιακού χώρου αποχαιρέτησαν την Μεγάλη Κυρία του Ποντιακού Ελληνισμού, την Άννα Θεοφυλάκτου, πρώην πρόεδρο της Μέριμνας Ποντίων Κυριών, στην τελευταία της κατοικία στα κοιμητήρια Αναστάσεως του Κυρίου του δήμου Θεσσαλονίκης, στην περιοχή της Θέρμης, το μεσημέρι της Πέμπτης 15 Ιουνίου 2023.

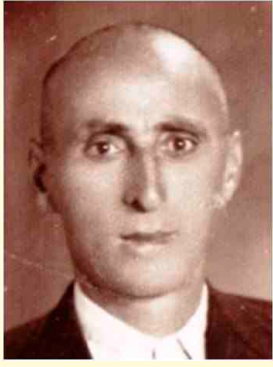
Η Άννα Θεοφυλάκτου, έφυγε από κοντά μας την Τετάρτη 14 Ιουνίου 2023, σε ηλικία 99 ετών έχοντας προσφέρει τα μέγιστα στον ποντιακό ελληνισμό, στον ελληνισμό της Μικρασίας, τον κυπριακό ελληνισμό, αλλά και στον ελληνισμό γενικότερα,

στην ιατρική, στην νεαρή ΕΠΟΝίτισσα της Εθνικής Αντίστασης ενάντια στον Ναζιστή κατακτητή της Ελλάδας.

Άνθρωποι της πολιτικής, της αυτοδιοίκησης, των γραμμάτων και των τεχνών τίμησαν με την παρουσία τους και την αποχαιρέτησαν από τα εγκόσμια για το μεγάλο ταξίδι της αιωνιότητας.

Όλη η ζωή της χαρακτηρίζεται από μία μόνο λέξη προσφορά. Έτσι η πρωτοπόρος σε όλους τους τομείς που έκανε πάντα βήματα μπροστά από την εποχή της, πάντοτε αξιοπρεπής και ουσιαστική μας άφησε παρακαταθήκη μία πορεία ζωής πρότυπο για όλους μας.

ΑΙΩΝΙΑ ΤΗΣ Η ΜΝΗΜΗ

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Τά πολλά ποντικά σωματεία (Αθηνών, Θεσ/νίκης, Κωνσταντινουπόλεως, Μασσαλίας.) δέν είχαν καμμία συνεννόηση μεταξύ τους, τό καθένα δροῦσε χωριστά καί υπέβαλε ὑπομνήματα χωριστά ἀπό τά ὅποια πολλά ἦσαν ἀντιφατικά. Ἡ Ποντική Ἐθνοσυνέλευση τοῦ Βατούμ καί τό Ἐθνικόν αὐτοῦ Συμβούλιον μολονότι εἶχε πρόεδρο τόν Βασ. Ἰωαννίδη μέ ἀδαμάντινον χαρακτήρα δέν μπόρεσε νά ἐπιβληθεῖ στά ἄλλα Σωματεία οὔτε νά συντονίσει τίς ἐνέργειες ὅλων. Ἄν δέ ἐναυάγησε τελικά τό σκάφος, τοῦτο δέν ὀφείλεται στόν κυβερνήτη του, ἀλλά σέ λάθη καί διχόνοιες καί ἐγωκεντρικήν αὐτογνωμοσύνην ἄλλων καί περισσότερο στή γενική ἀτυχία τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων μετά τήν ἐκλογικήν ἀποτυχίαν τοῦ μεγαλουργοῦ Ἐλ. Βενιζέλου.

Δυστυχῶς «ἡ διχόνοια πού ἀνοίξε τόν τάφο τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος ὑπό τά δημαγωγικά συνθήματα τοῦ οἰκαδε καί τῆς Μικρᾶς ἀλλά ἐντίμου Ἑλλάδος, εἶχε τόν μοιραῖο ἀντίκτυπό της καί στό θέμα τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ Πόντου. Ἐθνικά ἀδιάβλητοι ἦσαν κι ἐκεῖνοι πού σφάλανε καί τά σφάλματά τους δέν εἶσαν ἐνσυνείδητα. Πῶς ἦταν ἀδιάβλητοι ἐθνικῶς ἀφοῦ ἔφτασαν σέ σημεῖο νά προσβάλουν καί αὐτή τήν οἰκογενειακή καί τήν οἰκονομική κατάσταση τοῦ Β. Ἰωαννίδη καί νά τόν συκοφαντήσουν στίς Γεωργιανικές ἀρχές. Τόν Ἰωαννίδη τοῦ ὁποίου ἐγώ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζω τόν ἀδαμάντινον χαρακτήρα, ὁ δέ Θεοφύλακτος ὀναμάζει ἐμψυχωτήν τοῦ ἀγῶνος, μέ ἀπαράμιλλον ἡρωισμό καί ἀλύγιστες ψυχικές δυνάμεις. Πῶς εἶναι ἀδιάβλητοι ἀφοῦ ὑπομνήματα τῆς ἐν Αἰκατερίνονταρ ἐνώσεως καί ἄλλο ἐκ Πόντου ἀπευθυνόμενα πρὸς τό συνέδριον τῆς εἰρήνης ἐκρατήθησαν καί δέν ἐπεδόθησαν;

Δέν θέλησαν ἀπλῶς νά ἀντιληφθοῦν ὅτι καί μοναδικός ἦταν ὁ Ἕλλην πολιτικός, πού πανέξυπνα ἔπαιξε τό παιχνίδι του μέ συμμάχους δολίους καί ἐνσυνείδητα πάλευε ἐναντίον σκληρῶν καί ἀσυνειδήτων ἀρχηγῶν τῆς Γῆς καί μόνος αὐτός κατεῖχε στόν ἀνώτερο βαθμό καί τά ἠθικά κεφάλαια καί τό κῦρος καί τήν ἱκανότητα ν'ἀναδειχθεῖ νικητής σ' ἓναν τραχύτατον ἀγῶνα, καί νά ὀδηγήσει τόν Ἑλληνισμό στήν ἐπιτρεπτή ἀπό τίς περιστάσεις ἀρτιώτερη ἐθνική ἀποκατάσταση. Ὑπῆρξαν θύματα ἄλλων. Θ. Θεοφύλακτος».

Ἐκτός ἀπό αὐτά καί ἡ Ἑλληνική κυβέρνησις δέν εἶχεν ἰδέα γιά τόν Πόντο καί τά ζητήματά του. Ὁ Ὑπουργός ἐξωτερικῶν Πολίτης γιά νά δικαιολογήσει τήν προσφοράν τοῦ Πόντου στήν Ἀρμενία ἐδήλωσε στόν Καβαφάκη τοῦ Ἐλευθέρου Τύπου ὅτι ὁ Πόντος ζῇ ἀπό τό διαμετακομιστικό ἐμπόριο Ἀρμενίας-Περσίας. Ὁ Συνταγματάρχης Καθενιώτης ὁ ὁποῖος μετέβη στό Βατούμ καί στήν Τιφλίδα γιά νά ἐξετάσει τήν κατάστασιν τοῦ Πόντου, εἰδικῶς δέ

Ο ΠΟΝΤΟΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Ευστάθιου Αθανασιάδη - Τσαντεκίδη (ἀπό το ομώνυμο ἔργο του Γεροστάθη)

νά διοργανώσει τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τοῦ τόπου τακτικὰς ἢ ἀνταρτικὰς, ἀναλόγως τῶν παρουσιασθησομένων περιστάσεων γράφει διὰ τὰ αἷτια τὰ προκαλέσαντα τὰς πλάνας. Θά ἦτο εὐχερές νά ἀποδώσει τίς εἰς εὐτελεῖς αἰτίας καί εἰς πεισματώδεις ἐπιμονάς τὰς σημειωθείσας πλάνας. Καί ὅμως δέν ἔχει οὕτω τό πρᾶγμα. Ὅλως ἀντιθέτως τὰ αἷτια εἶναι εὐγενεῖς φιλοδοξίαι καί ὑπερβολικός ζήλος. Τό ἐπίσημον κράτος, μή διαθέτον ἄλλη πίστωσιν παρὰ τοῖς Συμμάχοις, ἄφησε νά διατυπωθοῦν αἱ περὶ Πόντου ἀξιώσεις ἀνεπισήμως (ἐρώτηση τοῦ συγγραφέα: Δηλαδή καί ἡ ἐγκατάληψη τῶν Ποντίων εἰς τήν τύχην των ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος;) Ἀπό τῆς στιγμῆς αὐτῆς οὐδεὶς Πόντιος ἤθελε νά ἀναλάβει εὐθύνην μειώσεως ἀξιώσεων καί συνεπῶς ὑστερήσεως εἰς πατριωτισμόν. Ἀφ' ἐτέρου ὡς ἦτο ἐπόμενον αἱ διάφοραι ἐπιτροπαὶ ἐφιλοδόξουν ποία νά προσφέρει περισσότερας ὑπηρεσίας χωρὶς νά γνωρίσει εἰς τὰς ἐτέρας τὰ γενόμενα. Ἀλλά καί ὁλόκληραι ὑπηρεσίαι ἐθρέψαν συναγωνιζόμεναι εἰς τήν προσφοράν τῶν πατριωτικῶν των ἐκδουλεύσεων. Ὅλοι ἐζήτουν νά ἐργασθοῦν γιά τόν Πόντον. Οὕτω ἔαν ἡ παιδεία φρονεῖ ὅτι διὰ τῶν σχολείων θά ἡδύνατο νά σωθεῖ ὁ Ἑλληνισμός τοῦ Πόντου, ἡ περίθαλψις ἀφ' ἐτέρου ἐνόμισεν ὅτι

περιθάλλουσα καί ἐκτρέφουσα ἐπὶ τό τελειότερον τοὺς πρόσφυγας, ἔστω καί τοὺς ἀνέτως ζώντας μέχρι τῆς στιγμῆς, προσέφερεν ἐτι μεγαλυτέρας ὑπηρεσίας. Δέν εἶνε δέ ποσῶς περιεργον πῶς οὕτω καί ἡ Ἐκκλησία ἡ ὁποία ἔσωσεν ἐπανειλημμένως μέχρι τοῦδε τόν Ἑλληνισμόν, διέγνωσεν ἐτι ἅπαξ τήν στιγμὴν νά κάμει τό ἴδιον. Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ λαβυρίνθου τούτου τῶν ἐνεργειῶν οἱ διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι ἔβλεπαν ὅλους τοὺς ἄλλους δρῶντες ἐν τῇ ὑποθέσει ὡς παρεισάκτους καί εἶχον ὡς ἐπὶ τό πολύ δίκαιον. Ἐτήρησαν ὅθεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος μίαν χαρακτηριστικὴν ἐφεκτικότητα πρὸς τε τὰς ὀρθὰς ἰδέας καί τοὺς παραλογισμούς, τοὺς ὁποῖους ἦσαν εἰς θέσιν οὗτοι νά ἐκτιμήσωσιν ὡς τοιοῦτους. Δέν ἔλαβον φαίνεται τήν εὐκαιρίαν νά ἰδῶσιν ὅτι, ἡ συγκατάθεσις τοῦ ἐπισήμου κράτους, καί ὅχι ἡ συγκατάθεσις, ἀλλὰ ἡ δι' ὅλων τῶν μέσων ἐνίσχυσις μιᾶς ἄλλης ἰδέας, δέν ἐδείκνυνεν ἀναγνώρισιν σφάλματος, ὡς ἀνεκοινώθη εἰς συνεδρίασιν τῶν Πατριαρχείων, ἀλλὰ ἀπλῶς μίαν ἐπίκουρον στοργὴν μήπως καί ἓνα ἐπὶ τοῖς χιλίοις κατορθωθεῖ τι πλεόν ἐξ ἐκείνων τό ὁποῖον ἤλπισε τοῦτο.

(συνεχίζεται στο ἐπόμενο τεύχος)

Γράφει: ο Γιώργος Χειμωνίδης

ΤΟ ΒΡΑΔΟΝ ΣΤΕΪΛΟΝ ΑΤΕΝ Σ'ΕΜΕΤΕΡΑ

Ο Ηλίας ο Πιπέρ'(τ)ς (Πιπερίδης) σην ζωντήν ατ' τρία φορές εγυναίκ'σεν. Ὦταν ἐπέρεν την τρίτεσσαν την γυναίκαν ατ', ἔτον πολλά τρανός και τρανύτερος α' σ'εκείνεν. Ἐναν ημέραν εἶδεν ατόν ο κουμπάρος ατ' ο Ισαάκ'ς ο Γραμματικόπουλον και μασχαριάνος ὅπως ἔτον ἐκούξεν ατόν:

- Κουμπάρε, ἔλα αδακά ὀλίγον, κάτ' θέλω να 'ρωτώ'σεν.
- Ὦταν ἐσούμωσεν ο Ηλίας, ο Ισαάκς ἐρώτησεν ατόν:
- Για πέ'μεν κουμπάρε, ατώρα ἐπορεῖς τιδέν να 'φτάς το βράδον με την γυναίκα σ';
- Εκείνος πα ἄμον πλυμένον μαντήλ' εἶπεν:
- Ναίτε κουμπάρε πασκίμ' ἐγώ ἐπέρα'τεν για τ'ατό ντο λες; Εγώ ἐπέρα'τεν για να μαῖρεῦ', να πλύν', να σπογγίζ' και να ευτάει τα δουλείας τ'οσπιτί'.
- Ατότε ο Ισαάκ'ς που εἶχεν ἐτοιμον την ἀπάντησιν, εἶπεν ατόν:
- Αραέτσ' αν ἐν', κουμπάρε, ἀπό αὔριον η γυναίκα σ', ὅλεν την ημέραν ας ἐφτάει τα δουλείας σ'εσόν τ'οσπιτί', ἄμα ὄνταν βραδύν' στείλον ατέν σ'εμόν και 'συ ξαῖ μη στεναχωρεῦκεσαι, ἐγώ το πρωῒ ξάν' θα στείλ'ατέν οπίσ'.

Ἀγνωστες λέξεις:

Ζωντή = ζωή και « σην ζωντήν ατ' = στην ζωή του ».

εγυναίκ'σεν = πήρε γυναίκα – νυμφεύτηκε (λεγόταν μόνο για τους ἄνδρες – για τις γυναίκες ἔλεγαν υπαντρεύτεν ἢ ἐντρίσεν ἀπό το ρῆμα « ἀντρίζω »).

Μασχαριάνος = ἀστεῖος, χωρατατζής, πειραχτήρι.

τιδέν = τίποτα και μεταφορικά « κάτι ». Τιδέν: ἀπό το « οὐδέν » και το « τι ». Με ἀντιμετάθεσις.

« πλυμένον μαντήλ' » = ἀπονήρευτος, καλός, καθαρὴ ψυχή.

πασκίμ' = μήπως – πασκίμ' θα πάω = μήπως θα πάω. Ἰσως λέξη τούρκικη.

Εμόν = δικό μου και ἐσόν = δικό σου.

Μετάφρασις:

Ο Ηλίας ο Πιπερίδης στη ζωή του τρεῖς φορές πήρε γυναίκα. Ὦταν πήρε την τρίτη γυναίκα του ἦταν πολύ μεγάλος και πιο μεγάλος ἀπὸ ἐκείνη. Μια μέρα τον εἶδε

ο κουμπάρος του ο Ισαάκ ο Γραμματικόπουλος και ἀστεῖος, ὅπως ἦταν, του φώναξε:

- Κουμπάρε, ἔλα ἐδῶ λίγο, κάτι θέλω να σε ρωτήσω.
- Ὦταν πλησίασε ο Ηλίας, ο Ισαάκ τον ρώτησε:
- Για πες μου, κουμπάρε, τώρα μπορεῖς τίποτα να κάνεις το βράδυ με την γυναίκα σου;
- Και ἐκεῖνος σαν αγαθὴ ψυχὴ (χωρὶς να πολυσκεφτεῖ) του ἀπάντησε:
- Βρε κουμπάρε, μήπως ἐγώ την πήρα γι' αὐτό που λες; Εγώ την πήρα για να μαγειρεύει, να πλένει, να σκουπίζει και να κάνει τις δουλειές του σπιτιού.
- Τότε ο Ισαάκ που εἶχε ἐτοιμὴ την ἀπάντησις του εἶπε:
- Αν εἶναι ἐτσι, κουμπάρε, ἀπὸ αὔριο η γυναίκα σου ὅλη την ημέρα ας κάνει τις δουλειές στο δικό σου σπιτί ἀλλά, ὅταν βραδιάσει, στείλει την στο δικό μου και ἐσύ καθόλου μην στεναχωριέσαι, ἐγώ το πρωῒ ξανά θα την στείλω πίσω.

ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΑΣ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Είχε 1.300 κατοίκους και ήταν το μεγαλύτερο σε πληθυσμό από τα χωριά της Σάντας. Οι Σανταίοι το έλεγαν «Άν'θεν χωρίον » δηλαδή «άνωθεν χωριό» διότι ήταν το ψηλότερο και το πιο απομακρυσμένο από τα άλλα έξι χωριά και τους οικισμούς της Σάντας. Προστάτη αγίο του είχε τον Άγιο Χριστόφορο.

Των Ισχανάντων:

Κατά τον πρώτο Ιστορικό και Λαογράφο της Σάντας, καθηγητή του Φροντιστηρίου της Τραπεζούντας Φίλιππο Χειμωνίδη, το όνομα του χωριού προέρχεται από το όνομα του γιου του πρώτου οικιστή του ο οποίος λεγόταν Ισχάν. Κατά την άποψη του ίδιου του Αθανασιάδη το όνομα του χωριού προέρχεται από τους χριστιανούς κατοίκους του Τουρκικού χωριού Ισχάν οι οποίοι ήρθαν να το κατοικήσουν κυνηγημένοι από τους Τούρκους μουσουλμάνους της περιοχής, για να αποφύγουν τον εξισλαμισμό τον οποίον προσπάθησαν να επιβάλλουν σε βάρος τους. Το χωριό ονομαζόταν από τους κατοίκους των άλλων χωριών της Σάντας και « Λιμνία », διότι, όταν έβρεχε, σχηματιζόνταν μέσα στο χωριό λίμνες μικρές με βρόχινο νερό. (λιμνάζοντα νερά). Οι κάτοικοι του ήταν οι προσδευτικότεροι όλων των Σανταίων, όμως δεν είχαν ανεπτυγμένο το πνεύμα συνεργασίας γι' αυτό και έλεγαν την παροιμιώδη φράση:

«Οχτώ Ισχανάντ' και εννέα παρχανάδες» δηλαδή «Οχτώ νοματαίοι Ισχανάντες και εννιά εργαστήρια». (εννιά εργαστήρια, εννιά επιχειρήσεις). Προστάτιδα αγία τους είχαν την Αγία Κυριακή.

Των Ζουρνατσιάντων:

Το όνομά του προέρχεται πιθανόν από κάποιον οικιστή του ο οποίος έπαιζε το πνευστό μουσικό όργανο των Ποντίων « το αγγείον » το οποίο οι Σανταίοι στις μεταξύ τους συνομιλίες πολλές φορές αποκαλούσαν «ζουρνά». Οι κάτοικοι του ήταν οι ζωηρότεροι όλων των Σανταίων και όσες φορές είχαν διαφωνίες και διαπληκτισμούς με τους κατοίκους των άλλων χωριών, αυτοί ήταν πάντοτε οι νικητές, έστω και αν οι αντίπαλοι τους ήταν περισσότεροι από εκείνους. Οι γυναίκες τους ήταν τολμηρές και άφοβες και διακρίθηκαν στους ένοπλους αγώνες των Σανταίων εναντίον των Τούρκων κατακτητών, στους οποίους αγωνίστηκαν με πάθος και αυτοθυσία πότε κρατώντας όπλο και πότε φυλάγοντας καραούλι. Από την συμπεριφορά και τον τρόπο με τον οποίο αγωνίστηκαν οι γυναίκες του χωριού των Ζουρνατσιάντων έγινε η αρχή να χρησιμοποιείται η παροιμιώδης φράση: « Σαντέτ'σας ξύλον έφα'ες;», δηλαδή «Από Σανταία γυναίκα ξύλο έφαγες». Οι Σανταίοι των άλλων χωριών τους αποκαλούσαν ειρωνικά: «Αγούοις» δηλαδή Ανήλιους, διότι ο ήλιος, εξαιτίας της θέσης στην οποία βρισκόταν το χωριό τους, το έβλεπε κάθε πρωί δύο ώρες αργότερα από ό,τι τα άλλα χωριά. Είχε 500 κατοίκους και Αγίους προστάτες του τον Άγιο Κωνσταντίνο και τον Άγιο Γεώργιο.

Των Τερζάντων:

Αρχικά το χωριό ονομαζόταν «Γιαννάντων» από το όνομα του γιού του πρώτου οικιστή του ο οποίος λεγόταν Γιάννης και ποντιακά Γιάννες. Αργότερα ονομάστηκε Τερζάντων από το ότι κάποιος από τους κατοίκους του ήταν ράφτης. (Τερζής = Ράφτης).

Οι Σανταίοι το έλεγαν «Κά'θεν χωρίον» (από το κάτωθεν), διότι ήταν το τελευταίο και βορειότερο χωριό το οποίο ήταν χαμηλότερα από τα άλλα έξι χωριά της Σάντας. Οι κάτοικοί του ήταν οι φτωχότεροι όλων των Σανταίων, διότι είχαν πολλές σοβαρές και μακροχρόνιες φιλονικίες μεταξύ τριών οικογενειών:

α) Γλιτδάντων (Σπαθάρων) β) Εβλιάντων (Ηλιοπουλών) και γ) Σιπάντων (Γραμματικόπουλων). Φιλονικίες ομηρικές οι οποίες ήταν η αιτία που καθυστερούσε υπερβολικά η πρόοδος και ανάπτυξη του χωριού. Προστάτη αγίο του είχε τον Άγιο Θεόδωρο. Είχε 500 κατοίκους και στα κοινοτικά ακολουθούσε πότε το χωριό των Πιστοφάντων και πότε των Ισχανάντων.

Των Κοσλαράντων:

Στο αρχείο της ενορίας του Αγίου Γεωργίου της Αργυρούπολης υπάρχει το επίθετο Κοσλαρής. (Αυτό αναφέρεται στο Αρχείο του Πόντου, τόμος όγδοος, σελίδα 15). Οι περισσότεροι από τους κατοίκους του ήταν φυγάδες από τα γύρω από την Σάντα χωριά, οι οποίοι ήταν χριστιανοί και με την φυγή τους απελευθερώνονταν από την τουρκική μουσουλμανική καταπίεση. Μια ομάδα καταπιεσμένων χριστιανών, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, από την περιοχή της Αργυρούπολης, μεταξύ των οποίων υπήρχαν και οικογένειες με το επίθετο Κοσλαρής, κατέφυγαν στην ορεινή περιοχή της Σάντας, για να σωθούν και να παραμείνουν χριστιανοί. Έτσι δημιούργησαν το χωριό των Κοσλαράντων. Το χωριό οι Σανταίοι το ονόμαζαν ειρωνικά και «Γαμπροχώρ'», διότι είχε πολλούς «σώγαμπρους». Είχε 250 κατοίκους και προστάτες Αγίους του τον Άγιο Κωνσταντίνο και τον Άγιο Πέτρο.

Των Πινατιάντων:

Στην Τούρκικη γλώσσα ήταν το χωριό των χιλίων αλόγων, το χωριό των χιλίων καβαλάρηδων. (από το τούρκικο «πίν-ατλί»). Κι αυτό επειδή οι κάτοικοι του χωριού είχαν όλοι μα όλοι τους από ένα άλογο για τις γεωργικές και άλλες εργασίες τους. Άρα χίλιοι κάτοικοι, χίλια άλογα. Γι'αυτούς έλεγαν οι Σανταίοι την φράση: «Α' σ' όλα τα χωριά τη Σαντάς εις και α' σοι Πινατιάντων ήντζαν θέλ'τς». Δηλαδή «Από όλα τα χωριά ένας διαλεκτός (ο καλύτερος) και από τους Πινατιάντες όποιος θέλεις ας είναι».

Αυτό άρχισε να λέγεται ύστερα από μια δίκη την οποία είχαν οι Σανταίοι με κατοίκους της ευρύτερης περιοχής τους λεγόμενους «Κολοσιαλήδες», οι οποίοι έχτισαν παράνομα καλύβες μέσα στην δασική έκταση της Σάντας και στην συνέχεια την διεκδικούσαν. Τότε ο Χαραλάμπης τη Τσαντέκ' από το χωριό των Πινατιάντων με τα όσα είπε και υποστήριξε στην δίκη εκείνη, έπεισε τον Τούρκο δικαστή να σχίσει μπροστά σε όλους τα χαρτιά των αντιδικούντων και να διατάξει να χαλάσουν τις καλύβες τις οποίες έχτισαν, προκειμένου να διεκδικήσουν την περιοχή. Προστάτη Αγίο τους είχαν τον προφήτη Ηλία.

Στάθης Αθανασιάδης:
Δάσκαλος - Λαογράφος

Των Τσακαλάντων:

Ήταν το μικρότερο σε πληθυσμό χωριό της Σάντας με 200 κατοίκους, οι οποίοι έφυγαν οικογενειακά από το χωριό των Πιστοφάντων και δημιούργησαν το χωριό των Τσακαλάντων. Το όνομα του χωριού δεν είχε καμιά σχέση με το ζώο «τσακάλι», ένα ζώο λίγο μικρότερο από τον λύκο, γιατί στην περιοχή της Σάντας δεν υπήρχαν τσακάλια και συνεπώς αυτό το άγριο σαρκοφάγο ζώο ήταν άγνωστο στους Σανταίους. Το όνομά του το πήρε μάλλον από το επίθετο των κατοίκων του « Τσάκαλος », αλλά ίσως και από την λέξη « τσαχάλα » που σημαίνει «άπειρη» γυναίκα. (τσιάχαλος - τσιαχάλα και τσιαχάλ'κον). Προστάτιδα αγία του είχε την Ζωοδόχο Πηγή η οποία γιόρταζε την Κυριακή της Διακαινησίμου.

Αυτοί είναι οι «σύμμαχοι μας»

Συνέχεια από την 1η σελίδα

"Είναι λυπηρό να βλέπουμε ότι οι ελληνικές αρχές συνεχίζουν τις παράλογες προσπάθειές τους να παραποιήσουν την ιστορία. Καταδικάζουμε επίσης τις προσπάθειες των λόμπι κατά της Τουρκίας να εξαπατήσουν το κοινό φέρνοντας αυτούς τους μεροληπτικούς ισχυρισμούς στην ημερήσια διάταξη σε τρίτες χώρες", ανέφερε το Υπουργείο Εξωτερικών καθώς οι ελληνικές δηλώσεις «διαστρεβλώνουν πλήρως την ιστορία», ανέφερε το υπουργείο, προσθέτοντας ότι οι προσπάθειες για την απόσπαση εχθρότητας από την ιστορία δεν θα υπηρετήσουν την ειρήνη και τη σταθερότητα.

«Αντί να βασίζεται σε παραποιημένες ιστορικές αφηγήσεις που έρχονται σε αντίθεση με την πραγματικότητα, θα ήταν πιο λογικό για την Ελλάδα να αντιμετωπίσει τα γεγονότα σχετικά με τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που καθιερώθηκαν με τη Συνθήκη Ειρήνης της Λοζάνης, όπως περιλαμβάνονται στην έκθεση της Επιτροπής Ερευνών των Συμμαχικών Δυνάμεων, που διαπράχθηκε από την Ελλάδα κατά την απόπειρα κατοχής και εισβολής της στην Ανατολία», αναφέρεται στην ανακοίνωση.

Θα ήταν σκόπιμο για όσους ισχυρίζονται τέτοιους ισχυρισμούς να θυμούνται τα «βίαια εγκλήματα και φρικαλεότητες» που διαπράχθηκαν εναντίον άλλων θρησκευτικών ή εθνικών ομάδων, ιδιαίτερα των Τούρκων, συμπεριλαμβανομένης της σφαγής της Τριπολιτσάς το 1821, πρόσθεσε.

«Καλούμε την Ελλάδα να εργαστεί μαζί για την ειρήνη, τη σταθερότητα και ένα ευημερούν μέλλον στη βάση της συνεργασίας αντί να προσπαθεί να διαστρεβλώσει τα γεγονότα», αναφέρεται στην ανακοίνωση.

Ε όχι, εκεί που μας χρωστούσαν απαιτούν να μας πάρουν και το βόδι λέει ο ελληνικός λαός.

ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ...

«Παρακάθ' σο χωρίον»

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Όλα τα είχαμε συζητήσει. Το παίξιμο του κάθε λυράρη, την ομιλία του κάθε μεγάλου, το τραγούδι του κάθε φίλου. Και επήγαμε μερικά βήματα κι εμείς μπροστά, σ' αυτά που κρατά χρόνια η ράτσα μας.

Μπαίνω στο αυτοκίνητο με ένα ευχάριστο συναίσθημα. 7 λεπτά με χωρίζουν από τους Γεωργιανούς. Η διαδρομή μου προκαλεί ευφορία. Υψόμετρο, πολλά και μεγάλα δέντρα, άλλα άγρια, άλλα φυτεμένα. Σκιά του βουνού και δροσιά. Κάπως έτσι πρέπει να είναι και στον Πόντο.

Αρχίζω να ανεβαίνω το Βέρμιο. Περνάω δίπλα από το Πανόραμα και διακρίνω το μεγάλο κτίριο της «Ευξείνου Λέσχης». Και εκεί, ξέρω ότι διατηρείται με επιμέλεια μία φλόγα, μία εστία της παράδοσης που τόσο αγωνιώ ολόκληρη να την γευτώ. Η λέσχη ξέρω, αυτό είναι το ένα σκέλος, το άλλο βρίσκεται πιο ψηλά. Είναι η «Παναγία Σουμελά». Το σύμβολο μας. Αυτό το βουνό που ανεβαίνω διάλεξαν οι παλαιοί όταν ήρθαν από την πατρίδα για να φέρουν τον «Πόντο». Και ήμουν τόσο τυχερός. Ήμουν τόσο κοντά σε όλα αυτά.

Τα δύο σκέλη ήταν γνωστά, το σώμα όμως που στήριζαν, το «είναι μας», το εξέφραζαν μερικοί άνθρωποι που θα συναντούσα σε εκείνο το χωριό. Απλοί, καθημερινοί, με λίγες γνώσεις στη θεωρία και διδακτορικό στην πράξη.

Πριν προλάβω να μπω στο μαγαζί του Τσάρτιλου, με παίρνει χαμπάρι από την κουζίνα η γυναίκα του, η κυρά Γεωργία. Τρέχει, μου σφίγγει το χέρι με το δουλεμένο χέρι της, σκύβω να με φιλήσει. Μας περίμενε και ήδη το μεγάλο τραπέζι είναι έτοιμο για να δεχτεί τα εδέσματα που έχει ετοιμάσει. Η γυναίκα αυτή, Πόντια με όλη τη σημασία, μας περιποιείται και μας αγαπάει σαν παιδιά της κάθε φορά που βρισκόμαστε εκεί.

Δυο τρεις φίλοι είναι ήδη εκεί, ο Πίνδαρος με το Γιωργάκη τον ανερχόμενο λυράρη, ο Μουχάλτς με το ηλιοκαμένο πρόσωπο, το αγνό βλέμμα του και την καθαρή ψυχή του, που σίγουρα μας σκέφτηκε και έφερε ρέγκες και στύπα. Είναι η τριάδα της Ραχιάς που πάντα στηρίζει την παρέα. Πόσα ατέλειωτα βράδια βρεθήκαμε μαζί. Δίπλα τους ο Νικόλας ο «Διοικητής», με τη λύρα του στη θήκη, έτοιμος να ξεσπαθώσει. Τους χαιρετώ εγκάρδια και τους ασπάζομαι. Είναι οι δικοί μου άνθρωποι.

Συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος

«Το στραβόξυλο» στη Ραχιά Βεροίας

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η δεύτερη παράσταση της θεατρικής ομάδας της Ευξείνου Λέσχης Βεροίας το «Στραβόξυλο» του Δημήτρη Ψαθά. Το έργο ανέβηκε στην Ραχιά, σε συνεργασία με τον τοπικό πολιτιστικό σύλλογο.

Η παράσταση χάρισε γέλιο στον κόσμο που χειροκρότησε θερμά όλους τους ηθοποιούς. Η κατάμεστη αίθουσα, η άριστη ερμηνεία των καλλιτεχνών και η αντίδραση του κόσμου, θύμισαν προ covid εποχές, κάτι που ήταν απαραίτητο σε όλους.

Γι' αυτό το αποτέλεσμα εργάστηκαν και συνεργάστηκαν όλοι οι συμμετέχοντες με μαέστρο τον σκηνοθέτη Λευτέρη Τσαχουρίδη να δέχεται τα συγχαρητήρια του κοινού.

Παγκόσμια ημέρα Φεστιβάλ

Ο ΟΗΕ γιορτάζει συγκεκριμένες Ημέρες, Εβδομάδες, Έτη, Δεκαετίες και Επετείους ως αφορμές για την επισήμανση συγκεκριμένων γεγονότων ή θεμάτων, ώστε να προωθηθούν, μέσω της ευαισθητοποίησης και της συντονισμένης δράσης, οι στόχοι του Οργανισμού. Συνήθως, ένα ή περισσότερα κράτη μέλη προτείνουν αυτές τις διεθνείς περιστάσεις και η Γενική Συνέλευση τις θεσπίζει με ψήφισμα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εορτασμοί ανακηρύσσονται από τις εξειδικευμένες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, όπως η Οργάνωση του ΟΗΕ για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO), το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για Παιδιά (UNICEF), η Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), κλπ., όταν αφορούν ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους. Ορισμένες από αυτές μπορούν αργότερα να υιοθετηθούν και από τη Γενική Συνέλευση. Η UNESCO λοιπόν καθιέρωσε την 4η ημέρα του Ιουλίου, ως την παγκόσμια ημέρα Φεστιβάλ. Οι δράσεις των φορέων έχουν τεράστια συμβολή στην καταγραφή του πνεύματος και της τέχνης σε τοπικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Λέσχη επί δεκαετίες συμμετέχει σε παρόμοιες διοργανώσεις και δράσεις με εμφανίσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Καλή επιτυχία σε κάθε δράση όλων όσων υπηρετούν την παράδοση και τον πολιτισμό και προωθούν τις ιδέες της συνεργασίας και προόδου σε όλη την παγκόσμια κοινότητα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΟΠΟΙΟΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ» ΣΕ ΕΝΤΥΠΗ ΜΟΡΦΗ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ 2331090339.

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΘΕ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ 4€